

Szilárdásvány-bányászati Tagozat

A kamarai törvény a szilárdásvány bányászat részére nem írt elő kötelezettséget tagozat alapítására. A jelen tagozat a szakma önkéntes akaratából alakult ellenére annak, hogy nagy múltú Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület már képviselte a szakmát. A tagozat a „minden mérnök kamarája” elvet képviseli és nem a kamarai törvényben megfogalmazott címet tartja jónak.

A tagozat nem horizontális érdekeltségű szakemberek szervezete, hanem a bányaiiparban különböző szakmai képzettségű a munkában egymás mellé rendelt és segítő mérnökök egysége.

A tagozat elnökségének, különböző bizottsági tagoknak oly időben kell a képviseletet ellátni, amikor a hagyományos termékek (érc, szén, bauxit) művelése erőteljesen csökken, így a foglalkoztatott létszám is folyamatosan leépül.

Tagozat létszámának változása, összetétele

Az egyesületi időszakban, amikor a tagdíj nem jelentett különleges terhet, a taglétszám igen kedvező volt. A kamarai törvény hatályba lépésének időpontjától a folyamatosan emelkedő (egyszerű tag részvétele) tagdíj már megfontolásra készítette a szimpatizánsokat. Ezen körülményhez még lényegesebb hatással volt az iparból kiváló mérnökök létszáma és így jelen időben ~ 300 fő jelzi tagozati tagságot.

A létszám megoszlása tanulságos mintegy 30 % (100 fő) Budapest és Pest megye illetőségű – úgy tűnik a kényszervállalkozás itt a legkedvezőbb.

Baranya-, Borsod-, Komárom-Esztergom megyék 40-40 fős, Veszprém megye 30 fős taglétszámú, a különbözet a többi 14 megyében oszlik el.

A szakmai összetétele örvendetesen vegyes: bányamérnök, mérnök, geológusmérnök, geológus, gépész és villamosmérnök összetételű.

Tagozat szervezeti munkája

A tagozati munkát 8 fős elnökség, 15 fős Minősítő Bizottság, 3 fős Kitüntetési és Adományozási Bizottság végzi, továbbá képviselettel veszünk részt egy-egy fővel az Érdekképviseleti, a Szakmai Véleményező és a Történelmi Bizottságban. Borsod-, Komárom-Esztergom-, és Baranya megyében területi szakcsoportot szerveztünk.

Az elnökségi üléseket évente öt alkalommal, vándor jelleggel tartjuk – Budapest, Salgótarján, Miskolc, Oroszlány, Pécs, Tapolca – helyszíneken. A kihelyezett üléseken (a folyóügyek mellett) a bányászat szempontjából döntő jelentőségű (a bányakapitányság, ipari vezetők, környezetvédelmi hatóság bevonásával) témaköröket tárgyalunk. Évi két alkalommal a Minősítő

Bizottsági tagok részvételével, kibővített elnökségi ülésen a Bizottság vezetőjének – előzetesen leadott – írásos beszámolóját, a bizottság munkáját tekintjük át.

A munka értékelésénél a következők kapnak hangsúlyt:

- A jogosultságokat minősítő vizsgálatok szakszerűek és megfelelő gyakorisággal folynak
- A jogosultságok elbírálásánál nélkülözhetetlen a meghallgatás, esetleg vizsga. A kamarai törvény hatályba lépése előtt írás- és szóbeli vizsgát tartott a Bányászati Hivatal a tervezői jogosultság kiadásához. Ezt a gyakorlatot folytatni kell.
- Kamarai alapszabályban rögzíteni szükséges, hogy mind a tervezői, mind a szakértői jogosultság kiadása előtt a tagozati Minőségi Bizottsági javaslat szükséges.
Tervezői joghoz írásbeli és szóbeli vizsga, szakértői joghoz szóbeli meghallgatást javaslunk. A bányászati iparágban a kontárok kiszűrése végett erre szükség van.
- Visszatérő gond az igazságügyi szakértők kiválasztása, amikor is az eljáró bíró dönti el a megbízott szakértő hozzáértését.
- Folyamatos erőfeszítések történnek a jogosultság nélküli vállalkozók kiszűrésére. E témában jó az együttműködés a Magyar Bányászati Hivatallal.
- Szigorítottunk azon esetekben, amikor a jogosultságot kérő a meghallgatásról való elmaradását nem jelenti be előre. Ez esetben ügyintézés nélkül a tárgyi anyagot visszaküldjük az illetékes Területi Kamarának indokolva a döntést és ismételt eljárásra szólítva a kérelmezőt.
- A szakcsoportok részt vesznek a Területi Kamarák jogosultságot elbíráló munkákban.

Tagozatunk véleményét rendszeresen kéri a törvények és a különböző jogszabályok készítői. Ezen munkában az elnökség és a szakcsoportok tagjai vesznek részt. Vezető helyen a bányatörvény módosításban közreműködést kell említeni, amely munkát a kamarai felügyeletet ellátó minisztérium levélben köszönt meg. Véleményeztük a Hites bányamérők és a bányászati vizsgáló állomásokról készített jogszabály tervezetet is.

Jelenleg bányatelek fektetési és bányanyitás összefüggéseiben vizsgáljuk az eljárási rend bonyolult rendszerét azon szándékkal, hogy az adminisztrációs 430 napos időt, amely a termelés beindulásáig telik el – lerövidítsük.

Tanulmányt készítettünk a VÉRT Erőmű Rt. bányászatának 2014-ig tartó fennmaradásáról és a rendelkezésre álló szénvagyon letermeléséről. A tanulmányt elküldtük a Komárom-Esztergom megye országgyűlési képviselőiknek és az Országgyűlés Gazdasági és Környezetvédelmi Bizottságának.

Szakmai fórumot szerveztünk az ipar és a politikai pártok részvételével a bányászati iparág jövőjét tisztázandó szándékkal, amely munkába a Hő- és Villamosipari Tagozat elnöke kapcsolódott be.

Már több fogalmazásban készítettük el a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar bevonásával a kreditrendszer javaslatot. A hallgatók számára e fontos tájékoztatás akkor válik teljessé, ha a bányászati engedélyköteles építményeket szabályozó bányahatósági utasítás is felülvizsgálatra kerül. Ez a felülvizsgálat kihat a műszaki ellenőri munkára is. Ezen körülményre felhívtuk a Magyar Bányászati Hivatal Elnökének figyelmét.

Kidolgoztuk a MÉDI bányászati részét, amely a központi anyag része lett volna. Sajnáljuk, hogy az MMK elnöksége ezt a MÉDI-t nem adta ki.

Kapcsolatok és azok működtetése

Munkakapcsolatok:

- Miskolci Egyetem Műszaki földtudományi Karával, illetve a Kar Tanszékeivel van a tagozatunknak kapcsolatunk. A kapcsolatot együttműködési megállapodás is rögzíti, amelynek következtében a Tagozat állandó meghívottja a Kari Tanácsnak. Elnökségi határozat rögzítette két alapítvány pénzügyi támogatását, amelyet évi egy alkalommal folyósítunk a „Bányamérnök képzésért” és a „Jövő évezred bányamérnökeiért” elnevezésű alapítvány részére.
- Magyar Bányászati Hivatal, illetve a Bányakapitányságok a jogszabályalkotások első számú műhelye, ahová a Tagozat bizalommal fordulhat.
- „Bányászati Fórum” fogta össze valamennyi bányászatot képviselő szervezetet, amely sikeres felmérést készített a hazai bányászat kitörési lehetőségeiről. Ezen javaslati lehetőségek végrehajtása sajnos akadozik.
- Részt vettünk az építési műszaki ellenőrök képzését levezető iskola kiválasztásában, a tanfolyamok szervezésében.

Konzultációs kapcsolatok

A különböző esetértékelés, akciók egyeztetése közös vélemény kialakítása jellemzi a munkát. E területen a Magyar Bányászati Szövetség (bányászati munkaadók szövetsége), a Szénbányászati Szerkezetátalakítási Központ (SZÉSZEK), a Bányavagyon-hasznosító Rt-k, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) Bányászati Szakosztálya, valamint az ipari vállalatok (vállalkozások) jelentik a tárgyalási kört.

Tájékoztatás

A tagozati munkáról való tájékoztatásra több lehetőségünk van, amelyeket kihasználunk.

Mérnök Újság havonkénti megjelenése erre tökéletes megoldás lenne, ha beküldött anyagok nem több hónapos késéssel jelennének meg. Javasoljuk a cikk végén megjelentetni az írás beérkezéének időpontját.

Az OMBKE Bányászat című lapja kéthavonta jelenik meg. Az itt közölt írások jól szolgálják az általános tájékoztatást, de ez elsősorban dokumentációs jellegű funkciót tölt be.

Fontosnak ítéljük az internetes honlapunkat, amelyre a békéscsabai PirCAD Kht-val kötöttünk szerződést. Bízunk benne, hogy egy idő múlva mind kiterjedtebb lesz az olvasótábora. (<http://www.mernok.hu/bat/>)

Tagozati tisztségviselők nevének megőrzése céljából emlékkönyvet vezetünk az egyesületi időszak kezdetétől.

A tagozat elnökségének
egyetértésével
Gádori Vilmos

Szilárdásvány-bányászati Tagozat stratégiája

„Jólétünk, nemzeti vagyonosodásunk is minden további ebből fakadóknak alapját képezi, amit az anyaföld nekünk juttat. Hogy itt helyesen járassunk el, mindenek előtt ismernünk kell azt, mi felett rendelkezünk nevezetesen, hogy mit tartalmaz földkérgünk a része, mely hazánk területét alkotja, s melyet büszkeséggel mienknek nevezünk.”

Böckh

János

- 1904 -

A hazai szilárdásvány bányászat a közelmúltban sokat változott mind a termelés mennyisége, mind létszáma csökkent, a termelési szerkezete lényegesen módosult. Ezt jól tükrözik a 2001. évi termelési adatok:

Szénbányászat	14,1 Mt
Érc	1,0 Mt
Ásványbányászati nyersanyagok	3,2 Mt
Építőipari ásványi nyersanyagok	56,6 Mt
<u>Tőzeg-lápföld-lápmész</u>	<u>0,1 Mt</u>
Összesen:	75,0 Mt

A felsorolásból egyértelműen látható, hogy mivel rendelkezünk.

Ami hiányzik azt ... ?

ÁLLAMI ÁSVÁNYVAGYON vagy ÁSVÁNYVAGYON POLITIKÁNAK
nevezik!

A Tagozat stratégiáját három fejezetben fogalmaztuk meg:

- Érdekérvényesítés
- Együttműködés
- Nyilvánosság

Érdekérvényesítés

- Fontosnak ítéljük, hogy az in situ ásványvagyon (mely állami tulajdon) a piaci alapon való kutatása, kitermelése, egy jól körvonalazott állami

ásványvagyon politika mentén valósuljon meg. Ez az, ami jelenleg hiányzik.

- A Tagozat a „minden mérnök kamarája” elvet vallja – így a teljes szilárdásvány-bányászatot képviseli és tagjai közé várja mindazokat, akik az összefogás erejében bíznak. A taglétszám bővülés segíti a képviselet hatékonyságát.
- Növelni kell a szakmai tudást és annak elismertségét.
- Javítani kell az etikai magatartás színvonalát.
- Az EU csatlakozást figyelembe véve – különös tekintettel a Bolognai egyezményre – a felsőoktatási bányászati szaktárgyaknak meg kell felelni a nemzetközi érvényesülés feltételeinek, amelyet a Tagozatunknak folyamatosan értékelni kell.
- Jogosultságok elbírálási rendszerében kiemelten kell mérlegelni a szakmai gyakorlatot, és vizsga bevezetésével lehet a szükséges színvonalat biztosítani.
- Az iparágban a tervezői és a szakértői tevékenység közt nagy az átfedés. Vizsgálni kell az összevonás lehetőségét.

Együttműködés

Feladat minden olyan szervezetekkel való kapcsolatkiépítés, amelyek érintettek mérnökképzésben, mérnökök alkalmazásában, mérnökök képviseletében.

Az így kialakított munka- és konzultatív kapcsolat az együttgondolkodás azon formája, amellyel kialakítható a bányai ipar kitörési lehetőségeinek alternatívája, az iparban érintett mérnökök munkájának segítése.

Nyilvánosság

Az iparban dolgozók részére a tagozati céloknak a bemutatása, a történések ismertetése a képviseleti szervnek a legfontosabb feladata.

E munkában több lehetőség van, amelyet az elnökségnek alkalmazni kell:

- Folytatni kell a vándor jellegű elnökségi üléseket, amely alkalommal a helyi érdekeltek bevonhatók a vitába, döntésekbe.
- A Kamara lapjában a Mérnök Újságban megfelelő gyakorisággal kell tájékoztatni, állást foglalni bányászati eseményekről, elnökségi ülésekről.
- Fokozni kell az Internet adta lehetőséget, amely napi frissességgel tudja tájékoztatni az érdeklődőket.
- Az OMBKE Bányászati Lap arra alkalmas, hogy a tagozat munkáját az ipar teljes személyi állományával ismertesse.

A tagozat elnökségének

egyetértésével
Gádori Vilmos